

ARVIOINTIOPAS TYÖPAIKKAOHJAAJALLE

Ammatillinen koulutus: työpaikalla tapahtuva oppiminen ja koulutus

Kuva: Arvioinnin kokonaisuus työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

Kun toimit näytön arvioijana, niin:

1. Olet ammattitaitoinen oman alasi osaaja
2. Tunnet arvioimasi tutkinnon osan ja tutkinnon perusteet
3. Olet perehtynyt riittävästi arviointiin
4. Et ole jäävi arvioimaan, esimerkiksi opiskelijan sukulainen tms.

Näyttö on tavallisten työtehtävien tai työprosessien tekemistä

Arviointia varten ei tarvitse järjestää erillistä tilaisuutta, sillä näyttö on tavallisten työtehtävien tai työprosessien tekemistä. Tarvittaessa opiskelija voi täydentää näyttöä muilla menetelmillä (esim. keskustelu, aiemmin dokumentoidut työsuoritukset, työnäytteet tms.) Käytännön järjestelyt ja aikataulut suunnitellaan niin, että ne sopivat mahdollisimman hyvin opiskelijan ja työpaikan normaaliin toimintaan.

Onko opiskelija valmis näyttöön?

Työpaikkaohjaajan tehtävä on ohjata ja antaa palautetta opiskelijalle oppimisen etenemistä ja arvioida, onko opiskelija valmis näyttöön. Keskustele myös opettajan kanssa opiskelijan kehittämisestä. Kun osaaminen tiettyyn tutkinnon osaan on kehittynyt tavoitteiden mukaiseksi, sovitaan ja järjestellään näyttö.

Osaamisen arviointi näytössä

Näytössä arvioinnin tehtävänä on todentaa se, että opiskelijan osaaminen vastaa tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksia. Näytössä osaamista arviovat työelämän edustaja ja opettaja / oppilaitoksen edustajan.

Jotta voi perustellusti arvioida osaamista, täytyy tuntea tavoitteet. Tutustu opiskelijan suorittaman tutkinnon perusteisiin ja suoritettavaan tutkinnon osaan. Opettaja auttaa tulkitsemaan ja sovittamaan niitä työpaikkane toimintaan. Oppilaitos perehdyttää arvioijan tehtäväänsä.

Sama henkilö voi olla työpaikkaohjaaja ja arvioida osaamista näytössä. Tällöin on tärkeää ymmärtää, milloin siirrytään oppimisen ja kehittymisen ohjaamisesta osaamisen arviointiin.

Onnistuneen osaamisen arvioinnin / näytön edellytyksiä:

1. Arvioijat ovat perehtyneet tehtäväänsä ja tekevät yhteistyötä ennen näyttöä, sen aikana ja sen jälkeen
2. Opiskelija ja arvioijat ovat perehtyneet tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin.
3. Näyttö on etukäteen hyvin suunniteltu. Käytännön työtehtävät mahdollistavat tutkinnon perusteiden mukaisia toimintoja työtehtävissä ja niiltä osin kuin se ei ole mahdollista on suunniteltu muita osaamisen osoittamisen tapoja
4. Kaikki osapuolet ovat tietoisia osaamisen osoittamisen / näytön kokonaisuudesta ja motivoituneita toimimaan omassa tehtävässään
5. Vuorovaikutus on aktiivista, ammatillista ja rakentavaa.

Työpaikkaohjaajan prosessi

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen kokonaisuus työpaikkaohjaajan tai osaamisen arvioijan näkökulmasta:

ENNEN <i>suunnittelu</i>	AIKANA <i>ohjaaminen sekä palautteen antaminen oppimisesta ja kehittämisestä</i>	LOPUSSA <i>osaamisen arviointi</i>
Suunnittele oppilaitoksen edustajan ja opiskelijan kanssa työpaikalla opittavat/ näytettävät asiat ja sovi aikataulut	Tue opiskelijaa, kun hän hankkii osaamista HOKS:n* tavoitteiden mukaisesti	Työpaikalla tapahtuvan oppimisen päätteeksi opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä
Solmi koulutus sopimus tai oppisopimus (voi olla myös opiskelijan oma työ) tai varmista esimieheltä, että sellainen on solmittu	Mahdollista tavoitteiden mukaisia työtehtäviä, ohjaa ja anna rakentavaa palautetta osaamisen kehittämisestä	Näytössä arvioit osaamista tutkinnon osan perusteissa kuvattujen kriteerien avulla (opiskelijan tulee osoittaa kaikki kriteerit)
Sovi yhteistyön aikatauluista ja muodoista oppilaitoksen edustajan kanssa Informoi työyhteisöäsi ja jaa perehdytys- ja ohjausvastuuta muiden kanssa	Osallista myös työyhteisöä ohjaukseen ja palautteen antoon ja kannusta opiskelijaa itsearviointiin	Arvioi osaamista monipuolisesti, havainnoimalla työskentelyä ja tarvittaessa muuta arviointiaineistoa kerryttämällä (keskustelut, dokumentit)
Osallistu tarvittaessa näytön arvioijaperehdytykseen (oppilaitos vastaa) ja tutustu arvioitavan tutkinnon/ tutkinnon osan perusteisiin/ ammattitaitovaatimuksiin	Toimi sovitusti yhteistyössä oppilaitoksen edustajan kanssa ja varmista yhdessä opiskelijan tavoitteiden saavuttamisesta	Kuule oppilaitoksen edustajan kanssa opiskelijan itsearviointi (ei vaikuta arviointipäätökseen) Keskustele ja tee arviointipäätös yhdessä oppilaitoksen edustajan kanssa (arviointikeskustelu)
	Kun opiskelija on saavuttanut osaamistavoitteensa (HOKS ja tutkinnon perusteet) on aika järjestää näyttö	Kertokaa yhdessä opiskelijalle arviointipäätös ja sen perustelut Kertokaa opiskelijalle tarvittaessa, miten hän voi pyytää arvioinnin oikaisua
		Anna palautetta oppilaitokselle työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja näyttöjen kehittämiseksi

*HOKS henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma

Tukea arkeen
työpaikkaohjaajalle

OHJAAN .fi